

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorꝝ Specvlꝝ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

De insignibus aliquot liberalitatis effectibus. cap.xxix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

doctrina, in integritate, in grauitate, vt sit eius sermo fa-
labris atque irreprehensibilis, consilium vtile, vita ho-
neda, sententia decora: Qui nihil nebulosum habeat, ni-
hil fallax, nihil fabulosum, nihil simulatum, quod vitam
eius ac mores refellat, nihil improbum, ac maleuolum,
quod auertat consulentes ^a.

^a *Ambr. d. lib.
2. offic. cap. 17.*

De insignibus aliquot liberalitatis effectibus.

C A P. X X I X.

QVARE D. Ioannes Chrysofomus, qui de hac
beneficentia, & liberalitate diuerfos sermones
habuit ^b, in quorū duobus ^c non dubitauit dicere,
& ostendere qualiter sit ars omniū artium quęstuosissi-
ma, elemosyna, atq; misericordia, Si enim illud maxi-
mę propriū artis esse ab omnibus prædicatur, vt ad vti-
lissimū finē rectissimē tēdat, nec vtilius quicquā libera-
li misericordia facile inuenies. Nemo ipsam & artē ef-
ficat, & ceteris excellentiorem, atq; omniū optimā dubita-
bit. Non enim nobis hæc cōficit calceamēta, nec vesti-
tia cōtexit, nec has lapideas, seu luteas domos ædifi-
cat, sed vitā eternā ministrat, ex mortis manibus eripit,
& in hac vita, quā in futura præclaros reddit. Hæc
miserationes nobis in cœlo adificat, & æterna tabernacula
preparat. Hæc lāpades nostras extingui non sinit. Hæc
velles nostras ita lauat, vt nō sordidi, sed niue candidio-
res ad nuptias peruenire possimus. Si enim fuerint, ait ^d,
peccata vestra sicut puniceum seu coccinum super niuē
debabo. Hęc non patitur eo nos detrudi, vbi diues ille
cruciat, sed in sinum Abrahę certo itinere ducit ^e, &
ceterarum quidē artium quęlibet, vnū aliquem finem
respicit, vt agricultura hominis pabulū, seu alimoniam,
ars rectoria nostrum amictum: imo verò nulla sola finē
suum consequitur. Cum verò liberaliter misericordia
mori quicquam facimus, nulla re alia præter volūtatem
nobis opus est. Si autem putas magno pecuniarum cu-
mulo, & vestibus, & calceis tibi opus esse, illa Christi
verba, quę de vidua dixit ^f, tecum retracta. Et si adeò
perperes vt mendicare cogaris, nulla tamen animi fo-
litudine laborabis. Nā si duo minuta contuleris, dum-
modo id ex facultate feceris tua præclarū facinus fecisti.
Si panis fructum, quia nihil aliud habes, dedisti, ad huius
artis

^b *Hom. 32. ad
pop. Antioch.
& Hom. 31. et
34. 35. 36. 37. &
33. in Matth. et
Hom. 55. in Ge-
n. 5. serm. de
miser.*

^c *Hom. 33. ad
pop. & 53. in
Matth.
Insignia ali-
quot beneficen-
tię ac liberali-
tatis commoda
& effectus.*

^d *Isa. 1.*

^e *Luca 16.*

^f *Luca 21.*

artis fastigium ascendisti. Hanc igitur artem pro-
fessi diligenter officia eius prosequamur. Hec videntur
nobis adfert fructus, quàm imperia huius vite, ac-
gna. Non enim hac re solum ceteris præstat, quia
non indiget, verumetiam quia multa nobis, & vana
la construit. Nam & domos perpetuas in cælis condit,
& facit ut professores eius immortalem fugiant mor-
& thesauros donat, qui nunquam absumuntur, quia
à latronibus, nec à vermibus, nec à tineis, nec à longi-
temporum spatiis violantur. Si quis te docere possit
retur quo artificio ad longiora tempora fructus
posses conservare, quid non daret ut tibi frumenta
tos annos illæsa permanerent? Ecce autem nec nec
frumenta solum, sed ut cuncta, quæ habes in ætate
conserues, docet & pollicetur, & potest; nec solum
admodum externæ res tuæ; verumetiam quomodo
corpus quàm anima perpetua integritate fruatur
gener instituit. Cur tempus conteremus in expeditis
artis huius officiis, & meritis. Hæc erudire solum
pacto possis Deo similis esse, quod omnium bonorum
caput, & radix atque summa est.

*Ars ad conser-
vandum fru-
menta & alia
nostra bona in-
perpetuum.*

*Docet hæc libe-
ralitas Deo si-
mitem fieri.*

*Insignes huius
liberalitatis
effectus.*

Sed breuiter fines quoque ipsius perstringamus,
videas quomodo ad plurima conducit nulla re ali-
iuta. Vestimenta igitur texit, thesauros immarcescibile
parat, & reddit; mortem superari facit; diabolum non
domat; Deo denique similes efficit. Quid igitur hac
te vtilius, atque præstâtius? Nam alia cum iis, quæ dicitur
sunt simul & cum hac vita prætereunt; & cum artibus
agrotent, labantur, opera quoque sua non permanent,
& ad hæc conficienda longo egent tempore, alia
quàm pluribus. Hæc verò post hanc vitam maxime
get, & opera sua à se gesta monstrat, nec spatium tem-
rum longioribus, nec labore improbo, nec alia re
modi eget: quodque maius est, etiam quando ægrotat,
quando senio confectus iaces operatur, & tecum simul
ab hac vita egreditur, nec te vnquam solum deest.
Hæc eloquentissimis te oratoribus superiorem hanc
reddit; & cum illis plures inuideant, & prosperitate
rum tabescant, qui hoc artificio vtiuntur ab vniuersis
necuntur, & infinitos habent pro se orantes. Actus

quod illi ad hominum mortalium tribunalia venientes ad iniuria nonnullos defendunt, & nonnunquam iniuriaribus patrocinantur. Hæc verò ad tribunal Christi accedit, nec ipsa solum patrocinatur, vt pro eis sententiam ferat, verumetiam ipsi persuadet iudici, vt reo patrocinium præstet, & pro eo sententiam ferat; & licet nullus peccauerit, coronat tamen eum, & victoriè promulgat, atque laudibus effert^a. Ait enim^b, date electo gratiam, & omnia erunt munda. Et quid de futuris loquor? In præfenti vita si homines interrogemus, & opta ipsis deur; eloquentesne oratores se, an misericordes, humanos, & liberales vellēt esse, audies eos hoc vnum potius electuros: & merito quidem. Sublata namque dicendi facultate, nihil mali humana vita patitur, quippe quæ multum, antequam ars oratoria inuenta sit, temporis extiterit. Sed si misericordiam auferas, omnia transibunt, & perierint.

Et sicut mare non potest navigari portibus, & stationibus obortis; ita nec hæc vita constare, si misericordiã, liberalitatem, & humanitatem tollas. Quamobrem non tantum eam Deus rationi, & voluntati commisit, verumetiam multas ipsius partes insperisit, & indidit nature necessitati. Natura enim duce patres, & matres liberorum miserentur, & filij parentum, neque in hominibus id tantum, sed etiam in rationis expertibus fieri videmus. Natura duce fratres in se mutuo humaniores sunt, propinqui etiam ac affines, & simpliciter homines inter se vniuersi. Natura vtique prona ad misericordiã facti sumus. Quamobrem si iniuria pelli aliquos videamus, molestè ferimus, commouemur, irascimur: Et cedi homines aspicientes, aut interimi, flestimur; & cum occidentes cernimus, collachrymamur. Itaque quoniam humanus rei armis, & pugnare, & defendi nos Deus voluit, iustu eius natura nobis ad ista plurima contulit, vt saltem hoc intelligamus quàm magnæ Deo curæ simus.

Hæc igitur nobiscū versantes nos ipsos, propinquos, & affines ad misericordiã & liberalitatis scholam, atque disciplinam perducamus. Magna quippe res est homo, & pretiosum quid, est vir misericors. Itaque qui hoc non habet, homo esse desit. Hoc sapientes facit, Et quid admiraris,

^a Chrysost.
Hom. 53. in
Matth.
^b Luca 11. Et
Chrysost. Hom.
33. ad popul.

Hæc vita sine misericordia liberalitate & humanitate consistere nequit.

Natura prona sumus ad misericordiam.

Homo sine misericordia esse non potest.

a Luc. 6.

miraris, si hoc & homo est, & Deus est? Ait enim Christus. Estote misericordes, sicut & Pater vester: ceterum misericors est. Discamus igitur hanc misericordiam non solum multorum, sed omnium gratia, precipue tamen, quia nobis quoque ipsis magnam misericordiam prestamus. Misericordiam autem dum dico, illam intelligo, quæ avaritia vacat. Nam suis contentus, & non impariendi procul à misericordiae officio abest.

b Chrysoſt.
Hom. 53. in
Mat. 23. Hom.
31. ad popul.
Laii tam sunt
suarum pecu-
niarum dispen-
satores, quam
eccl.astic.

Aliena rapiens quomodo misericors? Non est profecto misericors licet infinita largiatur. Nam si propriam frui solum, est inhumanum, inhumanius certe multo est rapere aliena. Tuarum es, o homo, pecuniarum dispensator, non minus, quam qui Ecclesie bona dispensat. Sicut igitur ille potestatem non habet, ea, quæ pauperes à bonis erogantur, temere, & ut casu videri spargendi; quoniam in pauperum data sunt alimenta, ita neque tu tua. Et si namque paternam accepisti hereditatem, & ita possides quæcumque tibi sunt: ita quoque tamē Dei sunt omnia. Postea verò tu quod erogasti

Dinitia non
sunt nostra, sed
Dei. Chrysoſt.
Hom. 12. in
Matth. in oper.
impof. Hom.
34. ad popul.

dem, tali vis dispensari diligentia: Deum verò succenses maiori nos repetitum vehementia, sed simpliciter passurum pereunt? Non ita est. Neque enim hæc enim propterea tibi concessit, ut dares illi, sed in tempore opportuno, egenis, esuriētibus, sicut tu seruo dispensanda dedisti, itidem & Deus te vult hæc congrua erogare. Propterea quoque cum auferre

c Chrysoſt.
Hom. 34. ad
popul.
Cur dinitie
quibusdam à
Deo concedan-
tur.

ea dimisit, ut exhibendæ virtutis occasionem haberet alterum alterius indigentem constituens, mutuum caritatem redderet feruentiorem. Non enim ad hæc accepisti, ut in deliciis absumeres, sed ut in elemosinis erogares. Nunquid enim tua possides? Res pauperum sunt creditæ, siue ex laboribus iustis, siue ex hereditate paterna possideas. Nunquid enim non potuit tibi hæc auferre? Verum hoc non facit, in potestate contentus liberam in pauperes liberalitatem.

d Chrysoſt.
Hom. 34. ad
popul.

An elemosina coram hominibus fieri possit.
CAP. XXX.

Obiectio.

CAETERVM roget hic quispiam peropportuna an hanc liberalitatem, & elemosinam, seu misericordiam publicè & coram hominibus facere possit.